

Методика дослідження. В роботі використовувались общенаукові методи: бібліографічний (вивчення наукових робіт, що стосуються семеноводства тютюну); графічний метод - для наочного зображення схеми первинного семеноводства тютюну; метод системного підходу - при обґрунтуванні напрямків розвитку ринку насіння тютюну, економічний метод - при обробці результатів наукових досліджень; метод порівняльного аналізу - для оцінки економічної ефективності виробництва насіння тютюну.

Результати. Обґрунтовано технологічні аспекти ведення первинного семеноводства тютюну в спеціалізованих науково-дослідницьких установах, а також вирощування суперелітних і елітних насіння. Проаналізовано реалізацію елітних насіння в розрізі сортів тютюну української селекції і визначено економічну ефективність його виробництва.

Наукова новизна. Визначено напрямки розвитку ринку насіння конкурентоспроможних сортів тютюну української селекції з метою забезпечення потреб сигаретних фабрик тютюнової сировини з оптимальним вмістом нікотину, білків і вуглеводів.

Практична значимість. Отримані результати дослідження будуть сприяти розвитку ефективного семеноводства тютюну в умовах ринку. Сфера застосування - науково-дослідницькі установи України, що займаються вирощуванням суперелітних і елітних насіння тютюну.

Ключові слова: семеноводство, тютюну, сорти, суперелітні і елітні насіння, собівартість, ціна, прибуток, рівень рентабельності, ефективність.

УДК 657.62:631.16

**Музиченко Т.О.,
к.е.н., доцент кафедри економічної теорії,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України**

ІНВЕСТИЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ

Постановка проблеми. Світовий досвід свідчить, що країни з перехідною економікою не в змозі розвивати господарство без залучення й ефективного використання інвестицій. Акумуляуючи підприємницький, державний та змішаний капітал, забезпечуючи доступ до сучасних технологій та менеджменту, інвестиції не тільки сприяють формуванню національних інвестиційних ринків, але й пожвавлюють ринки товарів та послуг. Крім того, інвестиції, як правило, сприяють заходам макроекономічної стабілізації та дозволяють вирішувати соціальні проблеми трансформаційного періоду. У системі відтворення, безвідносно до його суспільної форми, інвестиціям належить найважливіша роль у справі поновлення і збільшення виробничих ресурсів, а, отже, і забезпеченні визначених темпів економічного зростання. Якщо уявити суспільне відтворення як систему виробництва, розподілу, обміну і споживання, то інвестиції, головним чином, стосуються першої ланки – виробництва, і, можна сказати, складають матеріальну основу його розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями дослідження категорії «інвестиції» та «інвестиційна діяльність» займаються багато вчених, зокрема: М. Кагаловський, С. Лазарева, А. Костров, Р. Костяєв, М. Желена, В. Пономаренко та інших. Однак це питання є актуальним і потребує постійної уваги науковців.

Постановка завдання. Метою роботи є оцінка теоретико-методологічних підходів до визначення сутності інвестицій, що конкретизує об'єкт дослідження і поглиблює можливості його пізнання; виокремлення та обґрунтування сутності поняття «інвестиційна діяльність» для узагальнення всіх змістовних його характеристик та складових для підвищення ефективності управління інвестиційним розвитком підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. З часу реформування економіки поняття «інвестиції» ввійшло в економічну літературу в країнах Східної Європи, включаючи країни СНД, що можна пояснити реформуванням економіки цих держав.

До початку 90-х років в Україні категорія «інвестиції» не вживалася як у теорії, так і на практиці. Уперше це поняття у вітчизняній економічній літературі почало зустрічатися, як синонім поняття «капітальні вкладення», тому що основною метою інвестиційної діяльності було збільшення обсягів виробництва, переважно продукції важкої промисловості і військово-промислового комплексу, а одержання при цьому прибутку, досягнення соціально-економічного й екологічного ефектів у більшості не ставилося за мету. Поступово, із формуванням в Україні основних ринкових відносин починають змінюватися наукові світогляди сутності інвестицій, виникають та розвиваються суто ринкові підходи до їх оцінки та прогнозування форм, методів та принципів здійснення інвестиційної діяльності [2; 3].

На відміну від бухгалтерського обліку, історія якого нараховує не одне тисячоліття, інвестування

як самостійна наука сформувалась відносно недавно. Окремі розробки з теорії велись ще до другої світової війни. Проте вважається, що початком цього процесу була перша половина 50-х років, коли М. Марковіц у своїх роботах заклав основи сучасної теорії інвестиційного портфеля. Таким чином, по суті, була викладена методологія прийняття рішень в сфері інвестування, а також був запропонований відповідний науковий інструментарій.

У другій половині 50-х років починають проводитися інтенсивні дослідження з теорії структури капіталу та ціни джерел фінансування, а також з вибору інвестиційної політики. Є загально визнаним, що основний внесок в пізнання проблем зробили: Ф. Модільяні та М. Міллер [9], які в 1958 році дослідили проблеми витрат фінансового ринку в цілому, а також поставили під сумнів точку зору про те, що борг є дешевшим власного капіталу, та Вільям Шарп, який уперше в 1964 році сформулював модель оцінки капітальних активів (МОКА) [5].

В Україні поштовхом для розвитку теорії інвестицій було становлення системи приватного підприємництва та конкуренції. Піком активізації досліджень можна вважати 90-ті роки, коли проблема теоретичного осмислення категорії «інвестиції» та пов'язаних із цим поняттям процесам приділялось особливо багато уваги.

Термін «інвестування» (від лат. «invest») означає вкладення коштів і має різний зміст у залежності від об'єкта вкладення і предмета дослідження.

Дослідження трактування категорії «інвестиції» іноземними та радянськими вченими представлено в табл. 1.

Таблиця 1

Трактування категорії інвестиції різними авторами

Автор	Трактування
У. Шарп	інвестувати – значить розлучитися з грошми сьогодні з тим, щоб одержати більшу їх суму в майбутньому.
Л. Гітман, М. Джанком	Інвестиції – спосіб розміщення капіталу, що повинен забезпечити збереження або збільшення суми капіталу, зростання його вартості й (або) дати повний розмір доходу.
І. О. Бланк, В. Федоренко, Е. Долан, Д. Ліндсей	Інвестиції – вкладення капіталу в грошовій, матеріальній та нематеріальній формах в об'єкти підприємницької діяльності з метою отримання поточного доходу або забезпечення підвищення його вартості в майбутньому періоді.
С. Фішер, Р. Дорнбуш, Р. Шмалензі	Інвестиції – це витрати на створення нових потужностей з виробництва машин, фінансування житлового, промислового або сільськогосподарського будівництва, а також запасів.
Закон України «Про інвестиційну діяльність»	Інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход).

Джерело: складено автором

Огляд праць вітчизняних та іноземних авторів дає підстави стверджувати, що у визначенні поняття «інвестиції» однією з найпоширеніших неточностей є те, що під ними розуміють будь-які вкладення фінансових коштів, які дуже часто не пов'язані з досягненням інвестиційних цілей суб'єктів їх здійснення. У літературі іноді не розмежовують інвестиційні витрати фінансових коштів з поточними витратами на обслуговування операційного процесу підприємства.

Дослідженням встановлено, що у сучасній літературі визначають інвестиції недосить чітко або розглядають спрощено, акцентуючи увагу лише на певних їх суттєвих особливостях. Деякі автори, визначаючи термін «інвестиції», вважають, що останні існують тільки у грошовій формі [7]. Але інвестування капіталу може здійснюватися не тільки у грошовій, а й у будь-якій іншій формі: майна; немайнових активів (досвіду роботи, пакетів програм, інших форм інтелектуальної власності); сукупності технічних, технологічних, комерційних та інших знань; виробничого досвіду; прав використання землі, води, ресурсів, споруд, а також інших майнових прав.

Отже, з врахуванням вищезгаданих уточнень, які знаходимо у різних джерелах, поняття «інвестиції» розглядаються в двох аспектах, з одного боку, це макро-, з іншого – мікроекономіка. Тому пропонуємо категорію «інвестиції» трактувати як вкладення грошових, матеріальних та інтелектуальних цінностей в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності з метою одержання або досягнення більшого прибутку, які у сукупності забезпечують безперервність процесу розширеного відтворення, та (або) отримання соціального ефекту. Тобто це економічні ресурси, що направляються на збільшення реального капіталу суспільства, загалом на розширення або модернізацію виробничої діяльності. Це може бути пов'язане з придбанням нових машин, будинків, транспортних засобів, а також із будівництвом доріг, мостів та інших інженерних споруд. Сюди варто включати: витрати на освіту; наукові дослідження; підготовку кадрів. Ці витрати представляють собою інвестиції в «людський капітал», що на сучасному етапі розвитку економіки набувають усе більшого і більшого значення, тому що, у кінцевому розрахунку, саме результатом людської діяльності виступають і будинки, і споруди, і машини, і устаткування, і саме головне, основний фактор сучасного економічного

розвитку – інтелектуальний продукт, що обумовлює економічне становище країни у світовій ієрархії держав. Вони представляють собою процес нагромадження капіталу, виступаючи тим самим найважливішим джерелом економічного розвитку. У сучасних умовах стрімкого розвитку нових технологій інвестиції виступають важливим засобом забезпечення прогресивних структурних зрушень в економіці, поліпшення якісних показників діяльності на мікро- і макrorівнях. Чим більші обсяги інвестицій, тим зростає потенціал для відтворювального процесу, для здійснення позитивних ринкових зрушень і перетворень.

Інвестиційна діяльність підприємств регламентується чинним законодавством, згідно з яким у більшості країн суб'єкти господарювання можуть здійснювати як фінансові, так і реальні інвестиції. Інвестиційна діяльність підприємства – це об'єктивний процес, що має свою логіку, розвивається відповідно до властивих йому закономірностей та відіграє важливу роль в господарській діяльності підприємства, оскільки за своєю економічною природою інвестиції представляють собою відмову від сьогочасного споживання заради одержання прибутків у майбутньому.

Віддача від інвестицій великою мірою залежить від механізму їх регулювання, що представляє собою сукупність взаємозалежних інструментів і умов, регулювання яких веде до зміни обсягів і напрямків обсягу інвестиційних потоків [6]. Аналіз літературних джерел інвестиційного регулювання дав змогу зробити висновок, що серед сформованого різноманіття підходів до вивчення інвестиційного механізму варто виділити такі основні підходи:

1. Вивчення інвестиційної діяльності з погляду елементів інвестиційного процесу;
2. Вивчення інвестиційної діяльності з погляду суб'єктів інвестиційного процесу (населення, держави, інвестиційних інститутів, об'єктів інвестування) і механізмів формування ними джерел інвестиційних коштів;
3. Вивчення інвестиційної діяльності стосовно інструментів і об'єктів вкладення інвестиційного капіталу.

Розгляд інвестиційної діяльності тільки в методологічному аспекті не дає повного уявлення про її природу, оскільки вона складається з результатів дії безлічі факторів і вимагає формування системи регулювання, що забезпечує ряд властивостей, таких як ефективність, керованість, відповідність інтересам державного розвитку, забезпечення економічної, соціальної, екологічної безпеки та ін. Інвестиційна діяльність проявляється у формі капіталу, що може виражатися особистими і нематеріальними цінностями [4].

Характеризуючи інвестиційну діяльність з боку економічного аналізу, то вона представляє собою систему показників, за якою її ж і оцінюють. За допомогою цієї системи показників ми оцінюємо ефективність вкладення інвестицій для інвестора, вплив їх на навколишнє середовище, та розвиток соціальної сфери, зайнятість населення та інші ефекти від вкладення інвестицій [9].

Для зовнішніх щодо підприємства суб'єктів завдання аналізу полягає в оцінці інвестиційної привабливості цього підприємства. У такому разі об'єктом аналізу є насамперед реальні інвестиції, що дає можливість зробити прогнози щодо майбутньої діяльності підприємства. У процесі аналізу підприємства як об'єкта інвестування потенційних акціонерів (інвесторів) поряд з прибутковістю та рентабельністю цікавлять і такі показники, як обсяги та ефективність капітальних вкладень, здійснюваних на підприємстві. Аналіз динаміки реальних інвестицій з урахуванням темпів інфляції дає змогу зробити висновки щодо інвестиційної активності підприємства. Аналіз структури інвестицій уможливорює оцінювання перспективності напрямів їх вкладення.

Для внутрішніх суб'єктів аналізу найважливішим завданням є обґрунтування та вибір найефективнішого напрямку інвестування коштів. На початковому етапі аналізується доцільність вкладення коштів у реальні та фінансові інвестиції. Залежно від результатів аналізу вибирають один (чи декілька) напрямів проведення інвестиційних операцій або визначають оптимальне їх поєднання. Методика аналізу дохідності та ризику інвестиційних операцій залежить від специфіки об'єктів дослідження, тобто від того, чи є це виробничі проекти, чи фінансові інструменти. Як правило, кожне завдання можна розв'язати кількома методами. Тому в процесі аналізу постає завдання вибору оптимального проекту з-поміж кількох можливих варіантів капітальних вкладень або вибору таких цінних паперів, які б найточніше відповідали потребам підприємства.

Після того, як вибір зроблено і реалізація інвестиційного проекту (капітальні вкладення) почалася, або були придбані певні цінні папери, завдання аналізу полягає у виявленні можливих відхилень від запланованого сценарію та обґрунтуванні коригуючих управлінських рішень. На цьому етапі аналіз характеризується як поточний (оперативний).

Після завершення інвестиційної операції необхідно проаналізувати її фактичну ефективність та виявити причини відхилень від запланованої або очікуваної ефективності. Результати такого аналізу допомагають підприємству в майбутньому адекватно оцінювати свої можливості та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Отже, в процесі аналізу інвестиційної діяльності підприємства застосовуються всі види аналізу: попередній, поточний (оперативний), ретроспективний.

Суб'єктами інвестиційної діяльності (інвесторами) є громадяни, юридичні особи, держави, в т.ч. й іноземні, а також міжнародні фінансові інститути (Міжнародний валютний фонд, Міжнародний банк

реконструкції і розвитку, Міжнародна фінансова корпорація). Вони приймають рішення про вкладення коштів в об'єкти інвестування і можуть виступати в ролі вкладників, кредиторів, покупців, а також виконувати функції учасників інвестиційної діяльності.

Основним правовим документом регулювання взаємин між об'єктами інвестування є договір (угода). Усі його учасники мають рівні права в інвестиційній діяльності, можуть самостійно визначати її мету, напрямки, види й обсяги інвестицій, вибір партнерів, розпоряджатися отриманими результатами, дотримуватися встановлених норм стандартів.

Об'єктом інвестиційної діяльності може бути будь-яке майно, в тому числі основні засоби й оборотні активи, цінні папери, цільові грошові вклади, науково-технічна продукція, інтелектуальні цінності й інші об'єкти власності, а також майнові права. Суб'єкти мають необмежене право вибору об'єктів вкладення інвестицій, за винятком випадків, передбачених законодавством (при порушенні санітарно-гігієнічних, радіаційних, екологічних та інших норм: прав і інтересів громадян, юридичних осіб, держави, що охороняються законом).

Інвестиційна діяльність може бути систематизована за предметом, об'єктом і суб'єктом її реалізації (рис. 1).

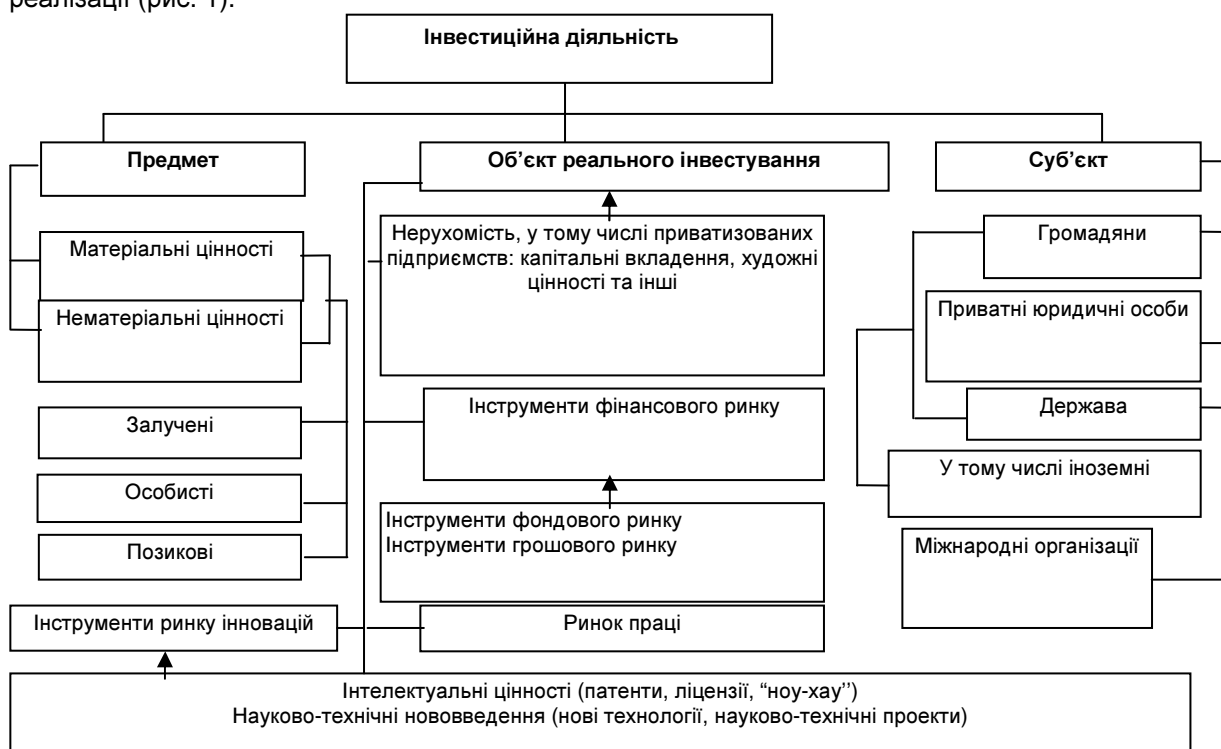

Рис. 1. Складові інвестиційної діяльності

Джерело: власна розробка автора

Таким чином, інвестиційна діяльність – це послідовна сукупність дій її суб'єктів (інвесторів, учасників) щодо здійснення інвестицій з метою одержання доходу. Кожна держава як суб'єкт інвестиційної діяльності визначає правові, економічні та соціальні умови цієї діяльності в своєму законодавстві. У вужчому тлумаченні цього поняття застосовують термін «інвестиційний процес». Це поняття звичайно пов'язується з обґрунтуванням і реалізацією інвестиційних проектів. Значні широкомасштабні проекти мають велику кількість стадій їх виконання. Інвестиційні процеси в державі з ринковою економікою і при адміністративно-регулюючій системі господарювання суттєво відрізняються.

Ключовим моментом у забезпеченні інвестиційних процесів економічного розвитку держави чи регіону є визначення відповідного механізму регулювання інвестиційної діяльності, який забезпечує формування інвестиційних потоків, що сприятимуть максимальному ефекту від раціонального управління ними.

Згідно з Малим економічним словником за редакцією А. Н. Азріліяна, механізм – це послідовність станів, процесів, що визначають будь-яку дію або явище. Загальний національний механізм управління інвестиційним процесом, приватні економічні й господарські механізми, що входять до його складу, визначаються господарським механізмом національної економіки. Це цілісна система організації (ведення) виробництва за допомогою економічних та організаційних форм, методів і важелів. Механізми управління інвестиційними процесами в різних країнах різні. Аналіз прийнятного для України історичного й сучасного міжнародного досвіду перехідного періоду свідчить, що досягнення стійкого економічного зростання можливе лише на основі розширеного відтворення

науково технологічного, природного, економічного й соціального потенціалів, концентрації інтелектуального потенціалу на ключових напрямках розвитку [1].

Звичайно, інвестиційний процес розпочинається з мотивації інвестиційної діяльності. Основним мотивом такої діяльності є надлишок певних коштів у суб'єкта господарювання або приватної особи, яких не влаштовують відсотки за банківськими депозитами. Інвестор, що є власником цих нагромаджень (збережень), прагне придбати на інвестиційному ринку фінансові активи або інвестиційні товари (реальні активи), тобто здійснити інвестиції [8].

При виборі об'єкта інвестування проводиться низка передінвестиційних досліджень: вивчаються всі інвестиційні ризики, проводяться маркетингові дослідження, оцінюються напрямки інвестування. Обґрунтування доцільності інвестицій потребує розгляду якомога більшої кількості інвестиційних проектів із метою вибору найкращого. Звичайно, в цій справі інвестору допомагають інші учасники (посередники) інвестиційного процесу.

Для інвестування, як правило, не вистачає власних коштів інвестора і тому він прагне використати позичковий, або залучений капітал, тобто використати інші джерела фінансування. Визначення джерел фінансування (інвестиційних ресурсів), обґрунтування їх структури передують інвестуванню, воно необхідне для переконання й залучення до проекту інших учасників інвестиційного процесу.

Ресурсне забезпечення об'єкта інвестування здійснюється також за допомогою інших учасників інвестиційної діяльності, як правило, на контрактних засадах.

Освоєння інвестицій означає їх капіталізацію, тобто створення фінансових та реальних активів. Введенням в експлуатацію не закінчується реалізація інвестиційного проекту. У процесі експлуатації проект потребує нових інвестицій для підтримки виробництва і його розвитку, таким чином, починається знову процес передінвестиційних досліджень.

Інвестиційне проектування – це розробка комплексу технічної документації, яка містить техніко-економічне обґрунтування (креслення, пояснювальні записки, бізнес план інвестиційного проекту та інші матеріали), необхідні для здійснення проекту. Його невід'ємною частиною є розробка калькуляції, яка визначає вартість інвестиційного проекту.

Здійснення інвестиційної діяльності передбачає необхідність управління нею, що реалізується через інвестиційний менеджмент. Інвестиційний менеджмент – це процес управління усіма аспектами інвестиційної діяльності підприємства. Він передбачає управління всіма функціональними сферами підприємства щодо питань інвестиційної діяльності: фінансами, маркетингом, трудовими ресурсами, виробництвом. В. М. Хобта зазначає, що ефективність системи інвестиційного менеджменту визначається здатністю виконувати основні функції, проте вона невірно виділяє ці функції відповідно до функцій менеджменту: планування, організація, контроль, регулювання, мотивація. Однак, інвестиційний менеджмент має свої специфічні функції, які виокремлюють його із загального менеджменту на підприємстві. Інші автори такі як, І. О. Бланк та В. В. Шеремета функції інвестиційного менеджменту на рівні підприємства наводять схожі і, на їх думку, вони охоплюють усі аспекти інвестиційної діяльності: від аналізу інвестиційного ринку та розробки інвестиційної стратегії до корегування інвестиційного портфелю підприємства. Тут можна погодитися з тим, що цілі та функції інвестиційного менеджменту розглядається як для управління окремими інвестиційними проектами.

Різниця в тому, що об'єктом управління в першому випадку є сукупність інвестиційних проектів підприємства, а в іншому – один проект.

Принципи інвестиційного менеджменту та інвестиційної діяльності є загальними для всіх видів підприємницької діяльності.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, з вищезрозглянутого, можна зробити висновок, що, теоретичні та практичні проблеми розвитку інвестування завжди посідали одне з головних місць у системі наукових досліджень практично всіх економічних шкіл та течій, і на нинішньому етапі постіндустріального розвитку цивілізованого суспільства вони не втратили своєї актуальності. І для будь-якої економічної системи інвестиційна діяльність як важлива складова розвитку економіки завжди виступатиме об'єктом уваги науковців і практиків, а кожному із етапів економічного розвитку відповідатиме своє бачення економічної природи інвестицій, а, отже, і потребує специфічних підходів до їх аналізу, оцінки і прогнозування.

Бібліографічний список

1. Абрамов С.И. Инвестирование / С.И. Абрамов. – М. : Центр экономики и маркетинга, 2000. – 440 с.
2. Бондарев Б.В. Инвестиции. Математическая теория / Б.В. Бондарев. – Донецьк : Апекс, 2001. – 227 с.
3. Борщ Л.М. Инвестиции в Украине: стан, проблемы і перспективи / Л.М. Борщ. – К. : Т-во "Знання", КОО, 2002. – 318 с.
4. Крайник О.П. Фінансовий менеджмент : [навч. посіб.] / О. П. Крайник, З.В. Клепикова. – К. : Дакор, 2000. – 260 с.
5. Єрмілова К.В. Прямі іноземні інвестиції в умовах формування глобального економічного

простору : [монографія] / К.В. Єрмілова. – Д. : Східний видавничий дім, 2013. – 139 с.

6. Фінансовий словник-довідник / [ред. М.Я. Дем'яненко]. – К. : ІАЕ УААН, 2003. – 555 с.

7. Шеремет А.Д. Финансы предприятий: менеджмент и анализ : учеб. пособ. [для студ. вузов, обучающихся по экон. спец. и направлениям] / А.Д. Шеремет, А.Ф. Ионова. – М. : Инфра-М, 2004. – 537 с. – (Московский гос. ун-т им. М.В.Ломоносова. Экономический факультет).

8. Berg, H. van den Investing in farmers – the impacts of Farmer Field Schools in relation to Integrated Pest Management / Berg, H. van den, Jiggins, J. – *World Development (Oxford)*, 2007. – Vol. 35. – No. 4. – pp. 663-686.

9. Modigliani F. The Cost of Capital, Corporation Finance and the Theory of Investment / Modigliani F. & Miller M.H. // *American Economic Review*. – 1958. – Vol. 48. – pp. 261-297.

References

1. Abramov, S.I. (2000), *Investirovanie* [Investments], Tsetr ekonomiki i marketinga, Moscow, Russia, 440 p.

2. Bondariev, B.V. (2001), *Investytsii. Matematychna teoriia* [Investments. Mathematical Theory], Apeks, Donetsk, Ukraine, 227 p.

3. Borshch, L.M. (2002), *Investytsii v Ukraini: stan, problemy i perspektyvy* [Investing in Ukraine: Status, Challenges and Prospects], T-vo «Znannia», KOO, Kyiv, Ukraine, 318 p.

4. Krainyk, O.P. and Klepykova, Z.V. (2000), *Finansovyi menedzhment* [Financial management], tutorial, Dakor, Kyiv, Ukraine, 260 p.

5. Ermilova, K.V. (2013), *Priami inozemni investytsii v umovakh formuvannia hlobalnogo ekonomichnogo prostoru* [Foreign direct investment in the emerging global economic environment], monograph, Skhidnyi vydavnychiy dim, Donetsk, Ukraine, 139 p.

6. Demianenko, M.Ya. (2003), *Finansovyi slovnyk-dovidnyk* [Financial Dictionary Directory], ІАЕ УААН, Kyiv, Ukraine, 555 p.

7. Sheremet, A.D. and Ionova, A.F. (2004), *Finansy predpriiaty: menedzhment i analiz* [Finance enterprises, management and analysis], tutorial, Infra-M, Moscow, Russia, 537 p.

8. Berg, H. van den and Jiggins, J. (2007), "Investing in farmers – the impacts of Farmer Field Schools in relation to Integrated Pest Management", *World Development (Oxford)*, Vol. 35, No. 4, pp. 663-686.

9. Modigliani, F. and Miller, M.H. (1958), "The Cost of Capital, Corporation Finance and the Theory of Investment", *American Economic Review*, Vol. 48, pp. 261-297.

Музиченко Т.О. ІНВЕСТИЦІЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ПОНЯТІЙНИЙ АПАРАТ

Мета – оцінка теоретико-методологічних підходів до визначення сутності інвестицій, що конкретизує об'єкт дослідження і поглиблює можливості його пізнання; виокремлення та обґрунтування сутності поняття «інвестиційна діяльність» для узагальнення всіх змістовних його характеристик та складових для підвищення ефективності управління інвестиційним розвитком підприємств.

Методика дослідження. Методологічною основою дослідження є діалектичний метод наукового пізнання, при цьому були використані загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, а саме: абстрактно-логічний, дедуктивний і системний аналізи. На основі узагальнення наукових джерел, присвячених проблемі інвестування в Україні, досліджено шляхи для підвищення ефективності управління інвестиційним розвитком підприємств.

Результати. Удосконалено тлумачення категорії «інвестиції», як вкладення грошових, матеріальних та інтелектуальних цінностей в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності для створення умов по підвищенні прибутковості, як передумови безперервності процесу розширеного відтворення, та/або отримання соціально-екологічного ефекту. Досліджено теоретико-методологічні підходи до визначення сутності поняття «інвестиційна діяльність» та її складових для конкретизації об'єкта дослідження і управлінського впливу на відтворювальні процеси суб'єктів господарювання, економіки регіонів та країни.

Наукова новизна. Полягає в системному опрацюванні та подальшому розвитку теоретичних, методичних і практичних положень, спрямованих на вдосконалення тлумачення категорії «інвестиції» та «інвестиційна діяльність» для конкретизації об'єкта дослідження і полегшення управління інвестиційною діяльністю підприємств.

Практична значущість. Полягає в розробці науково-обґрунтованих пропозицій щодо удосконалення тлумачення категорії «інвестиції» та «інвестиційна діяльність», що дає змогу раціонально використовувати джерела її фінансування, підвищувати ефективність інвестиційної діяльності.

Ключові слова: інвестиція, інвестиційна діяльність, інвестиційний процес, інвестиційний менеджмент, інвестиційне середовище.

Muzychenko T.O. INVESTMENTS AND INVESTING ACTIVITIES: CONCEPTUAL APPARATUS

Purpose – evaluation of theoretical and methodological approaches to determining the nature of investments that specifies the object of study and deepen his knowledge of opportunities; the isolation and study the essence of the concept of "investment activities" to summarize the content of all its features and components to improve management investment company development.

Methodology of research. The methodological basis of the study is the dialectical method of scientific

knowledge, while used general scientific and special methods of investigation, namely abstract logical, deductive and systematic analyzes. On the basis of summarizing scientific sources on the issue of investing in Ukraine, studied ways to improve management investment company development.

Findings. Improved interpretation of the category of "investment" as investment money, material and intellectual values in business and other activities to create conditions for increasing profitability as a prerequisite for continuity of expanded reproduction and / or receiving social and environmental impact. Theoretical and methodological approaches to defining the essence of the concept of "investment activities" and its components to specify the object of research and management effects on reproductive processes of undertakings and regional economies and countries.

Originality. It consists in the elaboration of the system and further development of theoretical, methodological and practical provisions to improve the interpretation of the category of "investment" and "investment activity" to specify the object of research and facilitation of investment activity of enterprises.

Practical value. Is to develop evidence-based proposals to improve the interpretation of the category of "investment" and "investment activity", which enables efficient use of funding sources, increase the efficiency of investment.

Key words: investment, investment, investment process, investment management, investment environment.

Музыченко Т.А. ИНВЕСТИЦИИ И ИНВЕСТИЦИОННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ: ПОНЯТИЙНЫЙ АППАРАТ

Цель – оценка теоретико-методологических подходов к определению сущности инвестиций, конкретизирует объект исследования и углубляет возможности его познания; выделение и обоснование сущность понятия «инвестиционная деятельность» для обобщения всех содержательных его характеристик и составляющих для повышения эффективности управления инвестиционным развитием предприятий.

Методика исследования. Методологической основой исследования является диалектический метод научного познания, при этом были использованы общенаучные и специальные методы исследования, а именно: абстрактно-логический, дедуктивный и системный анализы. На основе обобщения научных источников, посвященных проблеме инвестирования в Украине, исследованы пути для повышения эффективности управления инвестиционным развитием предприятий.

Результаты. Усовершенствованно толкование категории «инвестиции», как вложения денежных, материальных и интеллектуальных ценностей в объекты предпринимательской и других видов деятельности для создания условий по повышении прибыльности, как предпосылки непрерывности процесса расширенного воспроизводства, и / или получения социально-экологического эффекта. Исследованы теоретико-методологические подходы к определению сущности понятия «инвестиционная деятельность» и ее составляющих для конкретизации объекта исследования и управленческого воздействия на воспроизводственные процессы субъектов хозяйствования, экономики регионов и страны.

Научная новизна. Заключается в системном обработке и дальнейшему развитию теоретических, методических и практических положений, направленных на совершенствование толкования категории «инвестиции» и «инвестиционная деятельность» для конкретизации объекта исследования и облегчения управления инвестиционной деятельностью предприятий.

Практическая значимость. Заключается в разработке научно-обоснованных предложений по совершенствованию толкования категории «инвестиции» и «инвестиционная деятельность», что позволяет рационально использовать источники ее финансирования, повышать эффективность инвестиционной деятельности.

Ключевые слова: инвестиция, инвестиционная деятельность, инвестиционный процесс, инвестиционный менеджмент, инвестиционная среда.